

Nárok na výživné - Belgicko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fr](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [nl](#).

OBSAH

- 1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?
- 2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?
- 3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?
- 4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?
- 5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?
- 6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?
- 7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?
- 8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?
- 9 Ako a komu sa vypláca výživné?
- 10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?
- 11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.
- 12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?
- 13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?
- 14 Ak som v Slovenskej republike a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:
 - 14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v Slovenskej republike poskytnúť pomoc?
 - 14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?
- 15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v Slovenskej republike:
 - 15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?
 - 15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?
- 16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?
- 17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?
- 18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?
- 19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

„Vyživovaciu povinnosť“ je možné definovať ako povinnosť, ktorú ukladá zákon osobe, aby poskytla pomoc nevyhnutnú na živobytie inej osobe, nachádzajúcej sa v núdzi a sporej s ňou vymedzeným „rodinným vzťahom“. „Výživné“ zahŕňa nielen stravu, ale aj všetko, čo je nevyhnutné pre život, vrátane výživy, odevov, bývania a zdravotnej starostlivosti.

Vyživovacia povinnosť sa zakladá na rodinnom vzťahu alebo na vzťahu, ktorý vzniká uzavretím manželstva, alebo na náhradnej povinnosti, keď je tento vzťah rozvrátený. Vyživovacia povinnosť existuje medzi niektorými pokrvnými príbuznými a príbuznými na základe manželstva, medzi manželmi a medzi zákonným druhom a družkou. Zakladá sa svojím spôsobom na povinnosti „solidarity“, ktorá môže byť v niektorých prípadoch silnejšia.

- **rodičia voči svojim deťom**

V týchto prípadoch existujú dva druhy vyživovacej povinnosti:

- širšia vyživovacia povinnosť, v zmysle ktorej otec a matka majú povinnosť prevziať podľa svojich možností zodpovednosť za bývanie, výživu, zdravie svojich detí, dohľad nad nimi, ich vzdelávanie, odbornú prípravu a výchovu. Ak vzdelávanie a odborná príprava nie sú ukončené, povinnosť pokračuje aj po dovŕšení plnoletosti dieťaťa. Táto povinnosť existuje bez ohľadu na zdroje rodiča a potreby dieťaťa. Je širšia v tom zmysle, že okrem výživy dieťaťa zahŕňa aj jeho vzdelávanie, odbornú prípravu atď. (článok 203 Občianskeho zákonníka).
- vyživovacia povinnosť založená na rodičovstve, spojená s potrebami dieťaťa bez ohľadu na jeho vek a zdroje rodiča (články 205, 207, 208 a 353–14 Občianskeho zákonníka).
- **deti voči svojim rodičom**

Vyživovacia povinnosť, ktorá platí pre rodičov vo vzťahu k ich deťom (články 205, 207 a 353–14 Občianskeho zákonníka), je vzájomná. Deti teda majú vyživovaciu povinnosť voči svojmu otcovi a svojej matke, ak sa tí nachádzajú v núdzi.

- **manželia**

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi sa zakladá na povinnosti pomoci a podpory a na povinnosti prispievať na náklady manželstva, ktoré sú stanovené v Občianskom zákonníku (články 213 a 221 Občianskeho zákonníka). Ide o vzájomné povinnosti manželov, ktoré sú naviazané na povinnosť spolužitia. Pokiaľ nie sú splnené, môže sa začať súdne konanie s cieľom dosiahnuť ich ekvivalentné vykonanie, a to vo forme konania o výživnom alebo postúpenia pohľadávok (články 213, 221 a 223 Občianskeho zákonníka) – pozri odpoveď na otázku 10.

- **rozvedený manželský partner voči svojmu bývalému manželskému partnerovi**

Je potrebné rozlišovať podľa typu rozvodu: rozvod v dôsledku nenapraviteľného rozpadu manželstva alebo rozvod dohodou:

- Rozvod v dôsledku nenapraviteľného rozpadu manželstva: ak manželia nedospeli k žiadnej dohode o poskytovaní výživného (článok 301 ods. 1 Občianskeho zákonníka), súd môže v rozsudku o rozvode alebo v následnom rozhodnutí, na žiadosť manželského partnera, ktorý sa nachádza „v núdzi“, nariadiť druhému z manželov platenie výživného (článok 301 ods. 2 bod 1 Občianskeho zákonníka).

Súd môže odmietnuť priznanie nároku na výživné po rozvode, ak odporca preukáže, že navrhovateľ sa závažne previnil neprijateľným správaním, ktoré znemožnilo ich ďalšie spolužitie (článok 301 ods. 2 bod 2 Občianskeho zákonníka).

Výška výživného nesmie v žiadnom prípade presiahnuť jednu tretinu príjmu manželského partnera povinného platiť (článok 301 ods. 3 bod 3 Občianskeho zákonníka).

- Rozvod dohodou: manželia nie sú povinní dohodnúť sa na poskytovaní výživného jednému z manželov počas konania a/ani po rozvode. Ak sa však dohodnú, výšku platby, súvisiace opatrenia a vykonávanie výživného si môžu určiť ľubovoľne, rovnako ako indexáciu platby a rôzne dôvody na zmenu (článok 1288 bod 1 časť 4 súdneho poriadku). Pokiaľ sa strany výslovne nedohodli na opaku, súd môže na návrh jednej zo strán zvýšiť, znížiť alebo zrušiť dohodnuté výživné po vydaní

rozsudku o rozvode (článok 1288 bod 3 súdneho poriadku), ak výška výživného nie je naďalej primeraná vzhľadom na nové okolnosti, ktoré nezávisia od vôle strán. K indexácii výživného nemôže dôjsť, ak táto indexácia nie je presne určená.

- **iné osoby**

V ktorých prípadoch?

Vyživovacia povinnosť existuje medzi príbuznými v priamom rade, tak vzostupnom, ako aj zostupnom (rodičia/deti, deti/rodičia, ale aj vnuci/starí rodičia a naopak – články 205 a 207 Občianskeho zákonníka).

Medzi príbuznými na základe manželstva vznikajú dva možné prípady:

- pozostalý manželský partner má povinnosť voči deťom svojho zosnulého manželského partnera, ktorých nie je otcom alebo matkou, v rámci istých hraníc (článok 203 ods. 3 Občianskeho zákonníka),
- zaťovia a nevesty majú povinnosť voči svojim svokrom a svokrám a naopak. Táto povinnosť zaniká, ak svokor alebo svokra opäť uzavrujú manželstvo, alebo ak manželský partner (cez ktorého vznikol vzťah uzavretím manželstva) a deti pochádzajúce z tohto manželstva umrú (články 206 a 207 Občianskeho zákonníka).

Z dedičstva manželského partnera je za istých okolností potrebné platiť výživné pozostalému alebo predkom zosnulého (článok 205a Občianskeho zákonníka).

Deti, v prípade ktorých nie je určené otcovstvo, si môžu voči mužovi, ktorý mal vzťah s ich matkou počas zákonom stanoveného obdobia na počatie, uplatňovať nárok na výživné na svoju výživu, vzdelávanie a odbornú prípravu (článok 336 Občianskeho zákonníka).

Ak je spoluzitie medzi zákonným druhom a družkou vážne narušené, jedna zo strán môže požiadať súd o určenie výživného v rámci predbežných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Rovnako je to aj v rámci predbežných opatrení v prípade ukončenia zákonného spoluzitia (článok 1479 Občianskeho zákonníka).

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Vyživovacia povinnosť spravidla zaniká, keď dieťa dosiahne plnoletosť a úplnú spôsobilosť. Môže však pokračovať, ak vzdelávanie a odborná príprava dieťaťa nie sú ukončené (články 203 a 336 Občianskeho zákonníka).

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Osoba povinná na plnenie výživného môže dobrovoľne naplňovať potreby osoby oprávnenej na výživné. V opačnom prípade, ak dôjde k sporu, nehode alebo zastaveniu platieb, potrebné je súdne konanie.

V prípade rozvodu v dôsledku nenapraviteľného rozpadu manželstva sa návrh na výživné po rozvode môže podať v rámci konania na rozvodovom súde, buď na úvodnom pojednávaní alebo formou podaní (článok 1254 ods. 1 bod 5 a článok 1254 ods. 5 súdneho poriadku).

Mimo konania o rozvod manželstva je príslušný na vypočutie akéhokoľvek návrhu na výživné a rozhodnutie o tomto návrhu zmierovací sudca (článok 591 ods. 7 súdneho poriadku), s výnimkou konania vo veci návrhu na určenie výživného bez určenia rodičovstva. Pozri odpoveď na otázku 5.

Od 1 septembra 2014 všetky návrhy týkajúce sa vyživovacej povinnosti, okrem prípadov vyživovacej povinnosti spojenej s príjmom na sociálne začlenenie, patria do príslušnosti súdu pre veci rodiny (článok 572a ods. 7 súdneho poriadku), a to vrátane konania o výživnom bez určenia rodičovstva.

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

Podanie návrhu je osobnou vecou osoby oprávnenej na výživné (pozri najmä článok 337 Občianskeho zákonníka). Návrh podáva na súd navrhovateľ osobne alebo prostredníctvom právnik (pozri najmä články 1253b, 1254 a 1320 súdneho poriadku).

Ak ide o osobu, ktorá nemá právnu spôsobilosť, v jej mene koná zákonný zástupca (otec, matka, poručník, zákonný zástupca).

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Zmierovací sudca je všeobecne príslušný, pokiaľ ide o spory vo veci výživného (článok 591 ods. 7 súdneho poriadku), existujú však výnimky. Za týchto okolností sa návrh musí podať na súd príslušný podľa miesta bydliska navrhovateľa, okrem prípadu návrhov na zníženie alebo zrušenie výživného (článok 626 súdneho poriadku).

V prípade konania vo veci návrhu podaného dieťaťom voči osobe, ktorá mala vzťah s jeho matkou počas zákonom stanoveného obdobia na počatie (článok 336 Občianskeho zákonníka), je príslušným predseda súdu prvého stupňa (článok 338 Občianskeho zákonníka).

V sporoch týkajúcich sa rodičovských práv a povinností, okrem prípadu naliehavých a predbežných opatrení, je príslušným súdom súd pre mladistvých (článok 387a Občianskeho zákonníka) v mieste pobytu rodičov, poručníkov alebo osôb, ktoré majú dieťa v opatere (článok 44 zákona z 8. apríla 1965 o ochrane mládeže, starostlivosti o maloleté deti, ktoré spáchali trestný čin, a o náhrade škody spôsobenej týmto trestným činom).

V prípade sporu medzi manželmi pred konaním o rozvod manželstva sa návrhy predkladajú zmierovaciemu sudcovi (článok 594 ods. 19 súdneho poriadku) príslušnému v mieste poslednej domácnosti manželov (článok 628 ods. 2 súdneho poriadku).

Od okamihu podania návrhu na rozvod v dôsledku nenapraviteľného rozpadu manželstva je príslušným predseda súdu prvého stupňa (článok 1280 súdneho poriadku), a to až do rozvodu manželstva. Vo veci schválenia dohody o výživnom, ktorú dosiahli strany konania, je však príslušným súdom súd zaoberajúci sa skutkovou podstatou prípadu (článok 1256 bod 1 súdneho poriadku).

Po vydaní konečného rozsudku o rozvode sú príslušnými zmierovací sudca a súd pre mladistvých. Predseda súdu prvého stupňa si zachováva príslušnosť vo veci vydávania prechodných rozhodnutí v naliehavých prípadoch (článok 584 súdneho poriadku).

Od 1 septembra 2014 všetky návrhy týkajúce sa vyživovacej povinnosti, okrem prípadov vyživovacej povinnosti spojenej s príjmom na sociálne začlenenie, patria do príslušnosti súdu pre veci rodiny (článok 572a ods. 7 súdneho poriadku).

Od 1 septembra 2014 sa návrhy jednotlivých strán, ktoré sú (alebo boli) manželmi alebo zákonným druhom a družkou, a návrhy týkajúce sa vyživovacej povinnosti voči deťom oboch strán alebo deťom, v prípade ktorých bol uznaný iba vzťah k jednému z rodičov, spravidla podávajú na súd, ktorý sa už vecou zaoberá (pozri článok 629a ods. 1 súdneho poriadku). V prípade návrhov týkajúcich sa vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu je príslušným súdom súd v mieste bydliska maloletého dieťaťa (alebo, ak sa to nedá dosiahnuť, v obvyklom mieste jej pobytu). Ak majú strany viac detí, príslušným súdom v prípade všetkých návrhov je súd, na ktorý bol podaný prvý návrh (článok 629a ods. 2 súdneho poriadku). Ak sa vyživovacia povinnosť týka ďalších osôb oprávnených na výživné, vec sa predloží súdu, ktorý je príslušný v mieste bydliska odporcu alebo v mieste poslednej domácnosti manželov alebo poslednej spoločnej domácnosti (článok 629a ods. 4 súdneho poriadku).

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Pozri odpoveď na otázku 4. Podľa druhu konania sa návrh predkladá ako predvolanie súdnym úradníkom alebo ako návrh. Účasť právnikov nie je povinná.

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Za súdne konanie sa musí platiť. Nie je možné stanoviť celkové náklady, keďže tie budú závisieť od vedeného konania, od súdnych trov a od nákladov na obhajobu, pokiaľ sa využijú služby právnikov. Pokiaľ ide o úhradu nákladov na konanie vyplývajúcich z právnej pomoci, uplatňujú sa pravidlá štatutárneho práva (pozri „Právna pomoc – Belgicko“).

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

- **Forma pomoci**

Pomoc má formu výživného. V niektorých prípadoch môže byť toto výživné kapitalizované (článok 301 ods. 8 Občianskeho zákonníka). Vo výnimočných prípadoch sa môže vyplácať vo forme vecných dávok (článok 210 Občianskeho zákonníka).

- **Určenie a indexácia pomoci**

Neexistuje tarifná tabuľka. Výživné sa priznáva len úmerne potrebám osoby, ktorá si uplatňuje nárok na výživné, a finančnej situácii osoby povinnej platiť výživné (články 208 a 209 Občianskeho zákonníka).

Vyživovacia povinnosť otca a matky (článok 203 Občianskeho zákonníka) je určená úmerne ich zdrojom a musí zahŕňať bývanie, výživu, zdravie detí, dohľad nad nimi, ich vzdelávanie, odbornú prípravu a výchovu (až kým sa neukončí vzdelávanie a odborná príprava detí). Toto výživné má formu paušálneho mesačného príspevku v prospech rodiča, ktorý má dieťa v opatere.

Otec a matka môžu každý zvlášť konať vo svojom mene a uplatňovať si voči druhému partnerovi nárok na príspevok na náklady súvisiace s bývaním, výživou atď. (článok 203a ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Výška výživného, ktoré má platiť osoba, ktorá mala vzťah s matkou dieťaťa počas zákonom stanoveného obdobia na počatie, sa určí podľa potrieb dieťaťa a zdrojov, možností a sociálnej situácie osoby povinnej na plnenie výživného (články 336, 339 a 203a Občianskeho zákonníka).

V zákone sa výslovne oprávňujú dvojice, ktoré sú stranami konania o rozvod manželstva, aby kedykoľvek uzavreli dohodu o určení výživného, jeho výšky a ustanoveniach na preskúmanie dohodnutej výšky (článok 301 ods. 1 Občianskeho zákonníka, článok 1256 bod 1 a článok 1288 ods. 4 súdneho poriadku). Súd konajúci vo veci môže odmietnuť schválenie tejto dohody, ak je dohoda v zjavnom rozpore so záujmami detí (článok 1256 bod 2 a článok 1290 body 2 a 5 súdneho poriadku).

V prípade súdneho riešenia však musí súd, ktorý rozhoduje *o konkrétnej výške výživného, uplatniť príslušné výpočtové kritériá a obmedzenia. Výživné musí v zásade prinajmenšom uspokojovať potreby jeho príjemcu* (článok 301 ods. 3 bod 1 Občianskeho zákonníka).

Výška výživného nesmie v žiadnom prípade presiahnuť jednu tretinu príjmu povinného manžela (posledná veta článku 301 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Obdobie platnosti súdneho príkazu na vyživováciu povinnosť je obmedzené na obdobie trvania manželstva. Vo výnimočných prípadoch môže súd predĺžiť platnosť súdneho príkazu na vyživováciu povinnosť (článok 301 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Indexácia je automatická v prípade rozvodu v dôsledku nenapraviteľného rozpadu manželstva a v prípade rodičovských príspevkov na výživu dieťaťa. Referenčným indexom je spravidla index spotrebiteľských cien, zákonom sa však umožňuje súdu použiť iný systém úpravy podľa životných nákladov (článok 301 ods. 6 bod 1 a článok 203c ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom strany to môžu zmeniť na základe dohody (článok 203c ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Zákonom sa umožňuje zvýšenie, zníženie alebo zrušenie výživného na žiadosť jednej zo strán zo všeobecných dôvodov stanovených v článku 301 ods. 7 bod 1 Občianskeho zákonníka a v článku 1293 bod 1 súdneho poriadku.

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

Výživné sa vypláca osobe oprávnenej na výživné alebo jej zástupcovi vo forme mesačnej platby. V určitých prípadoch môže byť výživné kapitalizované (pozri odpoveď na otázku 8).

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

Osoba oprávnená na výživné, ktorá disponuje exekučným titulom, môže pristúpiť k nútenému výkonu svojho nároku. Za určitých podmienok je možné vykonať exekúciu predajom hnutelného alebo nehnuteľného majetku osoby povinnej na plnenie výživného, ktorá neplní rozhodnutie o určení výživného (článok 1494 súdneho poriadku). Exekúcia sa môže vykonať aj prikázaním pohľadávky voči tretej osobe, napríklad zamestnávateľa dlžníka (článok 1539 súdneho poriadku). Okrem toho osoby oprávnené na výživné, ktoré ešte nedisponujú exekučným titulom, môžu za určitých podmienok zariadiť preventívne zaistenie, aby si zabezpečili svoje práva na budúcu úhradu výživného (článok 1413 súdneho poriadku).

Zavedený bol zjednodušený mechanizmus výkonu, a to postúpenie, v rámci ktorého osoba oprávnená na výživné dostane splnomocnenie, aby až po určitú hranicu priamo poberala príjmy dlžníka alebo akúkoľvek inú sumu splatnú treťou stranou. Postúpenie sa uplatňuje v prípade zákonnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi alebo bývalými manželmi (článok 220 ods. 3, články 221, 223 a článok 301 ods. 11 Občianskeho zákonníka, článok 1280 súdneho poriadku), povinnosti výživy, vzdelávania a odbornej prípravy voči deťom, a to vrátane konania medzi otcom a matkou podľa článku 203a Občianskeho zákonníka, a v prípade zákonnej vyživovacej povinnosti medzi predkami a potomkami (článok 203b Občianskeho zákonníka).

Napokon trestný zákonník obsahuje článok týkajúci sa opustenia rodiny (článok 391a trestného zákonníka), ktorý umožňuje stíhať akúkoľvek osobu, ktorej bola súdom uložená povinnosť platiť výživné a ktorá to viac ako dva mesiace zámerne neurobila.

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

V článku 2277 Občianskeho zákonníka je stanovené, že nedoplatky výživného sa premlčujú po piatich rokoch.

Výživné priznané súdmi sa premlčuje po desiatich rokoch (článok 2262a Občianskeho zákonníka).

Plynutie tejto lehoty sa pozastavuje medzi manželmi počas trvania manželstva (článok 2253 Občianskeho zákonníka) a prerušuje dorúčením súdneho predvolania, platobného príkazu alebo exekučného príkazu (články 2244 a 2248 Občianskeho zákonníka), ako aj zákonným podaním osoby oprávnenej na výživné a platbou dlžníka.

Podľa článkov 7 a 8 zákona o záložnom práve zo 16 decembra 1851 je dlžník v zásade povinný splniť svoje záväzky do výšky celého svojho majetku.

Podľa článku 1408 súdneho poriadku sa však na uspokojenie nároku osoby oprávnenej na výživné nemôže použiť určitý hmotný osobný majetok nevyhnutný pre každodenný život dlžníka a jeho rodiny, pre výkon jeho povolania alebo pokračovanie odbornej prípravy alebo štúdia dlžníka alebo nezaopatrených detí žijúcich s ním v spoločnej domácnosti.

Podľa článku 1409 ods. 1 súdneho poriadku je príjem zo zamestnania a iných činností čiastočne vyňatý z postúpenia a exekúcie.

V článku 1412 súdneho poriadku je však stanovené, po prvé, že pravidlo oslobodenia od exekúcie sa nemôže uplatňovať proti osobe oprávnenej na výživné, a po druhé, že táto osoba má absolútnu prednosť pred ďalšími veriteľmi dlžníka. Ak sa však uplatní postúpenie príjmov voči osobe, ktorej príjmy už boli v dôsledku dlhov postúpené alebo obstarané, súd môže zvážiť celkovú situáciu dlžníka a potreby jeho veriteľov, najmä pokiaľ ide o výživné, a rozdeliť postúpené alebo obstarané sumy rovnomerne medzi týchto veriteľov (článok 1390a bod 5 súdneho poriadku).

Dlžníci, ktorí sú nesolventní, majú nárok na kolektívne vyrovnanie dlhov (článok 1675/2 a nasledujúce články súdneho poriadku). V súvislosti s takýmto vyrovnaním môže súd prípadne rozhodnúť o odpustení dlhov vrátane nedoplatkov výživného, nie však výživného ako celku.

Platby výživného splatného v budúcnosti je možné zabezpečiť prikázaním budúcich pohľadávok (článok 1494 bod 2 súdneho poriadku).

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Ak sa osobe oprávnenej na výživné nedarí dosiahnuť jeho vyplácanie napriek uvedeným prostriedkom, môže sa obrátiť na oddelenie pohľadávok na výživné (*Service des créances alimentaires*) v rámci Federálneho verejného odboru pre financie (*Service Public Fédéral Finances*), ktoré je zodpovedné za priznávanie záloh na jednu alebo viac konkrétnych splátok výživného a za vyberanie alebo vymáhanie priznaných záloh, ako aj zostatku a nedoplatkov dlžného výživného, ktoré má platiť dlžník.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

Oddelenie pohľadávok na výživné môže zastúpiť dlžníka a vyplatiť namiesto neho výživné alebo časť výživného. Oddelenie od dlžníka požaduje, aby súčasne platil výživné aj nedoplatky. Dlžník vyplatí sumu výživného oddeleniu dobrovoľne, alebo sa pristúpi k jej vymáhaniu. V prípade vymáhania sa výsledok, samozrejme, nedá zaručiť. Závisí od finančnej situácie dlžníka.

14 Ak som v Slovenskej republike a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:

14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v Slovenskej republike poskytnúť pomoc?

Ústredným orgánom, ktorý bol zriadený podľa Newyorského dohovoru z 20. júna 1956 o vymáhaní výživného v cudzine, nariadenia Rady č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti a Haagskeho dohovoru z 23. novembra 2007 o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny, je:

Federálne ministerstvo spravodlivosti (*Service public fédéral Justice*)
Oddelenie medzinárodnej justičnej spolupráce v občianskych veciach
(*Service de coopération judiciaire internationale en matière civile*)
Boulevard de Waterloo, 115
1000 Brusel

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?

Osoba, ktorá si uplatňuje nárok na výživné, alebo jej právny poradca sa môžu obrátiť na toto oddelenie prostredníctvom pošty, telefonicky [+32 (0)2 542 65 11], faxom [+32 (0)2 542 70 06] alebo e-mailom ([✉ aliments@just.fgov.be](mailto:aliments@just.fgov.be) alebo [✉ alimentatie@just.fgov.be](mailto:alimentatie@just.fgov.be)).

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v Slovenskej republike:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Osoba, ktorá si uplatňuje nárok na výživné a má pobyt v inej krajine ako Belgicko, sa musí obrátiť na ústredný orgán svojej krajiny poverený plnením uvedených dohovorov alebo nariadenia. Nemôže sa obrátiť priamo na orgán alebo úrad v Belgicku.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

Odpoveď je záporná (pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku).

16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?

Áno.

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Ak sa návrh predloží ústrednému orgánu, ten po overení miesta pobytu dlžníka a/alebo polohy jeho majetku v Belgicku postúpi vec miestne príslušnému úradu pre právnu pomoc v závislosti od zistených skutočností. Ak sa návrh na výživné na dieťa predloží prostredníctvom ústredných orgánov, právna pomoc sa poskytne bez zisťovania zdrojov príjemcu. Pomoc zahŕňa náklady na právneho zástupcu a trovy konania.

V ostatných prípadoch by sa podľa smernice 2002/8/ES navrhovateľ požadujúci právnu pomoc mal obrátiť na ústredný orgán.

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

Základnou úlohou ústredného orgánu je poskytovať informácie o uplatňovaní nariadenia v jeho domovskom právnom poriadku a v dožiadanom štáte. Ústredný orgán má zdroje, ktoré mu umožňujú priamo alebo nepriamo lokalizovať osobu povinnú na plnenie výživného alebo osobu oprávnenú na výživné a získať príslušné informácie o príjme a/alebo majetku týchto osôb.

Súčasne so súdnym konaním sa vynakladá úsilie o dosiahnutie mimosúdneho urovnania výmenou informácií oboch strán, predovšetkým pokiaľ ide o dožiadanú stranu, počas vypočutia súdnymi orgánmi. Ústredný orgán v prípade potreby podniká následné kroky na podporu neprerušeneho výkonu rozhodnutí o určení výživného.

Ústredný orgán môže pomáhať pri zhromažďovaní listinných dôkazov a pri odovzdávaní a doručovaní dokumentov poskytovaním informácií o ustanoveniach príslušných domácich zákonov a o pravidlách vykonávania platných medzinárodných dokumentov.

Na základe právomoci, ktorú ústredný orgán zverí zástupcovi navrhovateľa pred belgickými súdmi, je možné prijať potrebné predbežné opatrenia na zabezpečenie úspechu posudzovaného návrhu na určenie výživného.

Ústredný orgán môže v prípade potreby poskytnúť žiadajúcej strane informácie o postupoch určenia otcovstva dieťaťa, pokiaľ ide o údajného otca.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 21/12/2015